

Garbage in - garbage out? of: wat je zaait zul je oogsten

- Bernard Terlouw -

De computerwereld weet het: je kunt een geweldig computerprogramma hebben, maar wat het oplevert aan resultaat (OUTPUT) kan nooit beter zijn dan wat je er in hebt gestopt (INPUT). De kwaliteit van de output wordt bepaald door de kwaliteit van de input. Onjuiste gegevens leveren ook na berekening nu eenmaal geen zinnige informatie. Dus (zo zeggen programmeurs): *Garbage in - garbage out* – als je er rotzooi in stopt krijg je er rotzooi uit.

Algemeen principe

Dit ligt zó voor de hand, het is zó logisch, dat het principe niet alleen in de informatica gangbaar is. Bij besluitvormingsprocessen weten managers dat ze goede informatie moeten hebben voordat ze een beslissing nemen. Zelfs als je een taart bakt ken je deze tijdloze wet: de kwaliteit van de ingrediënten die je er in stopt maakt alle verschil voor de smaak van de taart die je uiteindelijk aan je gasten voor zet. En door de EHEC bacterie in de rauwkost zijn mensen uiterst bezorgd over wat ze binnen krijgen, omdat de gevolgen dramatisch kunnen zijn.

Geestelijk principe

Ook in de wereld van je geestelijk leven is dit een principe dat je niet kunt negeren. Maar wonderlijk genoeg

lijkt het dat we er dan niet snel aan denken. Mensen twijfelen aan God. 'Ik zou wel willen dat het me meer deed', zegt iemand. En ze kampen met zonde waarin ze verstrikt zitten. Voorzichtig probeer ik dan te vragen: 'Hoe komt dit? Is het misschien een gevolg van wat je al dan niet in je leven stopt?' Ook hier speelt de simpele wetmatigheid: de kwaliteit van de output wordt bepaald door de kwaliteit van de input. Als je geen tijd besteedt aan het lezen van de Bijbel, als je geen rust creëert om te bidden, als je in je prioriteiten voor alles plaats hebt, maar niet voor Jezus of het Koninkrijk – dan kan het je toch niet verbazen dat het geloof moeilijk wordt. Als je dan ook nog je denken en je leven volstopt met allerlei andere zaken die op gespannen voet staan met de dingen van God – wat

verwacht je dan? *Garbage in – garbage out.*

Bijbels principe

De Bijbelse versie van dit principe staat in Galaten 6:7 '... wat een mens zaait, zal hij ook oogsten.' Er gaat zelfs een waarschuwing aan vooraf: 'Vergis u niet, God laat niet met zich spotten.' Want als het *garbage in – garbage out* is dan wordt God niet serieus genomen. Dat heeft gevolgen: 'Wie op de akker van zijn zondige natuur zaait, oogst de dood'. Maar ook het positieve zaaien heeft gevolgen: '... maar wie op de akker van de Geest zaait, oogst het eeuwige leven'.

Garbage in?

'Rozzooi' binnen krijgen in je systeem is niet moeilijk. Op internet kom je met een paar klikken waar je niet moet zijn. Tijdens een avondje TV komt er een stroom van indrukken bij je naar

> lees verder op pagina 7

redactioneel

Wij leven in een radarcultuur, zo is vaak gezegd. Mensen registreren voortdurend wat er om hen heen is aan trends en ideeën en laveren daar doorheen. De meesten stemmen hun imago af op de heersende mode en anderen willen zich daar juist weer van onderscheiden. Vroeger leefden we veel meer in een kompascultuur. Mensen hadden sterke innerlijke normen en waarden en stemden daar hun koers en handelen op af, desnoods dwars tegen de stroom in. Deze Raster, met onder meer het openingsartikel van directeur **Bernard Terlouw** en de impressie van **Inez Lock** op pagina 6, maken duidelijk dat zowel het kompas als de radar goede bronnen van input zijn. Ik zeg dan trots: 'Typisch Navigators! Typisch Raster!' Geniet ervan. ■

Rob Barzilay, hoofdredacteur

Waterval

2

Stil worden

3

Bijbel & bier

4

Tweetup

5

Lipstick

6

terras

- Marieke Boersma-Lensen -

Bij De Navigators gebeurt er altijd wat. In deze rubriek brengen we het laatste nieuws. Laat mensen en activiteiten aan u voorbij trekken. Misschien is het aanleiding tot een gebed.

NSV op New Wine

NSV organiseerde dit jaar samen met Youth For Christ en IFES het jongerenprogramma Generation op de New Wine zomerconferentie in Biddinghuizen. Het programma bestond uit seminars, muziek, debatten en borrels. De seminars werden o.a. gegeven door Navigators **Joost van Heusden, Wil Doornenbal** en **Cobi Watez**. Daarnaast waren er ook sprekers als **Jetteke Noordzij** en **Ron van der Spoel**. New Wine heeft als missie geestelijke vernieuwing van de kerken in Nederland. Dit jaar werd de zomerconferentie door 30% meer mensen bezocht dan vorig jaar.

NSEde bestaat 5 jaar

Het is alweer vijf jaar geleden dat er in de Geldersche Vallei een nieuwe Navigator Studentenvereniging werd geboren. In de laatste week van mei en de eerste weken van juni vierde NSEde dit heuglijke feit met het thema *Fructifère* (vrucht dragen), share the fruit. Elke christen hoort vrucht te dragen en dat wilde NSEde door allerlei verschillende activiteiten delen. Activiteiten zoals een dankdienst, evangelisatieactie, sportdag, Hei Tea en een gala-avond. (www.nsede.nl/lustrum).

NSR helpt kerkshoppen

Nieuwe stad, nieuwe kamer, en ook een nieuwe kerk. Dat laatste is lang niet altijd makkelijk. Dat weten ze bij NSR ook en daarom kon je daar op 9 juni een avond kerkshoppen. In een avond maakten de studenten kennis met diverse kerkgemeenschappen uit Rotterdam, zoals de Pelgrimvaderskerk, XRR, De Samaritaan, Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt Centrum, Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt Delfshaven, Kom en Zie Rotterdam, Volle Evangelie Gemeente De Schutse en de Koningskerk. Daarnaast werd er gepraat over het nut van het hebben van een vaste kerkgemeenschap. Al met al een goede manier bij het zoeken van je kerk.

> lees verder op pagina 7

X Keerpunt

Een waterval van liefde

Natgeregend kom ik aan in café Dwaze Zaken in Amsterdam. Daar heb ik afgesproken met NSA stafid Annelies Borgmeier. We nemen plaats op een grote bank, waar Annelies al snel begint te vertellen over haar leven met God.

'Toen ik twee jaar was namen mijn ouders mij mee naar de kerk. Op het moment dat we de kerk binnenkwamen, schijn ik vol verwachting gezegd te hebben: "Komt de Here Jezus nu ook?" Ik heb de hele dienst stilgezet. Achteraf is dat voor mij een teken dat ik al vroeg een Godsbesef had en dat Hij reëel voor mij was. Zo begon dus mijn relatie met God.'

Tijdens haar tienertijd voelt ze zich thuis bij de praiseavonden van de EO. Daar maakt ze op een avond de keus voor God. 'Ik ging samen met een vriendin naar voren en ik moest enorm huilen. Ik denk achteraf dat ik toen voor het eerst de heilige Geest heb ervaren. Als ik mijn ogen dicht doe, zie ik nog voor me hoe mijn tranen op de grond vallen. Als je God ontmoet, kan dat zo intens zijn.' Ondanks deze ervaring en keuze vindt Annelies het op de middelbare school moeilijk om voor haar geloof uit te komen. Wanneer de leraar godsdienst in de les vraagt wie van de leerlingen in God gelooft, durft ze dan ook niet haar hand op te steken. Ze vertelt: 'Ik ging mee met de populaire en extraverte mensen. Zij gaven aan dat ze het niet wisten, dus deed ik dat ook. Ik denk dat de EO-avonden en mijn dagelijkse realiteit twee aparte werelden waren, ook omdat ik geen 'discipelschapontwikkeling' kreeg.'

'Ik had ook sterk het verlangen om speciaal te zijn en om gezien te worden. Daardoor groeide bij mij een

interesse in New Age. Ik ging dat soort boeken lezen, en bezocht esoterische boekhandels. Ook probeerde ik aura's te zien en dat soort dingen, omdat dat mij achteraf gezien het idee gaf dat ik bijzonder was.' Terwijl ze zich bezighoudt met New Age en meditatie ziet Annelies zichzelf ook als christen. Die twee dingen konden voor haar gevoel destijds heel goed naast elkaar bestaan. Mede vanwege haar interesse voor andere religies besluit ze Religiewetenschappen te gaan studeren in Amsterdam. Daardoor raakt ze enkel verder in de war. 'Ik kreeg het vak wetenschapsfilosofie pas in het derde jaar. Daarom had ik in mijn eerste jaar nog niet de tools om wat ik hoorde te relativiseren. De wetenschap presenteert zichzelf altijd als objectief, terwijl het zelf ook sterk gekleurd is.'

Hoewel dit geen prettige tijd is, is het bijzonder dat ze in deze periode niet alleen haar Godsbeeld maar ook haar identiteitsbeeld kwijt is. Om die terug te vinden gaat ze intensief op zoek naar God, in een poging de diepe honger en de wanhoop in haar hart te vullen. 'Op vrijdag reisde ik speciaal van Hasselt naar Amsterdam voor een jongerendienst bij een pinkstergemeente. Op zondag ging ik naar de Gereformeerde Bondskerk in Hasselt en op woensdag volgde ik de Alphacursus bij een Christelijk Gereformeerde kerk in Zwolle. De Alphacursus hielp me enorm. Daar kon ik de vragen stellen waar ik mee worstelde. Ik voelde me begrepen. Toen kwam er meer rust in mijn leven. Mijn Godsbesef kwam terug, en daarmee

'Als ik mijn ogen dicht doe zie ik nog voor me hoe mijn tranen op de grond vallen'

werd interessant genoeg ook weer meer duidelijk wie ik zelf was. Het was alsof er weer een spoor zichtbaar werd - met twee rails. Mijn Godsbesef en mijn identiteit waren blijkbaar met elkaar verbonden.'

Naar aanleiding van de Alphacursus besluit Annelies belijdenis te doen. Niet alleen haar keuze voor God, maar ook haar zoektocht naar Hem maakt ze concreet. Annelies: 'Ik zei tegen een ouderling: "Ik wil dat God minstens zo reëel is voor mij als de tastbare werkelijkheid om mij heen. Met minder neem ik geen genoegen." Zo begon mijn *queeste*. En dat is een zoektocht die eigenlijk nog steeds doorgaat.' Moeilijke tijden en die met God doorstaan, en ervan uitgaan dat Hij letterlijk verschil daarin kan uitmaken, maken ook deel uit van die zoektocht. 'Toen ik mijn twijfels en worsteling een keer direct naar God uitsprak over of Hij wel te vertrouwen is, had ik het idee dat Jezus zelf tot mij sprak: "Vertrouw op Mij. Kijk naar het kruis en niet naar jezelf. Ik zal bij je zijn, mijn Geest is bij je." En tegelijk stroomde er een waterval van liefde over mij heen. Sindsdien weet ik diep in mijn hart dat God goed is.' ■

Interview en foto's: Mariëlle Omony-Miedema

'Ik had het verlangen speciaal te zijn en gezien te worden'

Johan den Besten werkt als teamleider voor De Navigators in Ede. Daarnaast werkt hij als casemanager en trainer bij Kwintes in Amersfoort. Sinds enige tijd heeft Johan ook een eigen blog: www.stuaim.wordpress.com

Use it or get used to it

Ze intrigeert me. Omdat ze een nieuwe religie predikt, catchy liedjes schrijft die enorm aanslaan en in mijn hoofd blijven hangen. Omdat haar clips grensverleggend zijn, symboliseren, aandacht trekken. Haar fans willen 'haar volgen'. Om de verbondenheid die ze creëert, of om het in haar woorden te zeggen: 'mijn fans geven mij leven, ik geef hen leven'. Lady Gaga heeft mijn aandacht.

Ze doet precies wat ik mis bij christelijke artiesten. Grenzen verleggen, de focus verleggen naar iets groters dan onszelf, ons onderling verbinden in een groter verhaal. Het experiment aan durven gaan om tot grotere dingen te komen dan bekend.

Hier valt tegenin te brengen dat christelijke artiesten wel degelijk naar iets groters verwijzen. Ik zit daar niet op te wachten. Voor het gros is het preken voor eigen parochie. Dat kan heus heel opbouwend zijn; ook ik draai op Zijn tijd een Hillsongetje ter leringh ende vermaeck.

Maar de grote hoeveelheid (volgens mij ook nog vaak slecht) vertaalde Engelse liederen op de jaarlijkse Opwekking-cd spreekt voor mij boekdelen. Creatieve bloedarmoede. Zijn we in een jaar tijd zelfs niet in staat een paar goede *worshipsongs* te schrijven ...?! Aan Gods Geest kan dat toch niet liggen.

Ergens heeft een verschuiving plaatsgevonden. Bach was christen en misschien wel de grootste muzikant van zijn tijd. Een christen die (letterlijk) de toon zette voor wat er cultureel gaande was. Dat mis ik nu. Ik mis in muziek en in kunst het verlangen, de inspanning de grenzen te verleggen en daarmee de wereld te veroveren. Gods grootheid cultureel toonaangevend te laten zijn.

David Fitzgerald stapte ooit uit de christelijke band Iona, omdat die meer *mainstream* (standaard) *worship* wilde worden. In een interview zei hij daarover: 'Als een band als Yes na het lezen van boeddhistische geschriften prachtige muziek kan maken op hun album *Tales from Topographic Oceans*, hoeveel meer moeten wij als christenen dan kunnen creëren door wat de Bijbel ons zegt.'

In het instrumentale, in het experiment wilde hij blijven zoeken naar meer van Gods grootheid. In plaats van meer wel bekende refreinen te herhalen, wilde hij uitdagen, verder kijken.

Jack Hayford, een Britse pastor zegt hierover: 'Spiritual thruth and unseen reality must always be communicated to human beings through their senses - in symbols, in art and music; these point to what is ultimately indescribable.' Christenen lijken die kunst verleerd; dat spreken, heenwijzen naar, zonder woorden te gebruiken.

Zoveel creatieve kracht in ons. Zo weinig motivatie daarmee in de wereld te staan, te creëren, te experimenteren, te doen verwonderen.

Lady Gaga rules!
Ik ben bang dat we het daarbij laten. ■

tekstafette

Wat is jouw favoriete bijbeltekst en waarom? Deze keer Annelies Borgmeier (zie Keerpunt op deze pagina).

Jesaja 40:30-31 (SV): 'De jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen zullen gewisselijk vallen; Maar die den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden; zij zullen lopen, en niet moede worden; zij zullen wandelen en niet mat worden'

Het is 2003. Op mijn hardop uitgesproken 'ja' voor Jezus Christus als mijn Heer, spreekt de dominee de bovenstaande woorden uit als belijdenistekst. Ik ontvang ze als een profetie die over me wordt uitgesproken: wat er ook voor ergs gebeuren zal, als ik op God wacht, zal ik er niet aan onderdoor gaan, maar steeds nieuwe kracht uit Hem ontvangen. Drie jaar later komt het telefoontje en daarmee een eind aan het huwelijk tussen mijn ouders, aan ons als gezin, aan het hebben van een 'thuis', en het verscheurt mijn hart. Maar ik klamp me vast aan God als aan een drijfhout en Hij houdt zijn belofte. Nog steeds. ■

CAMPING VAL D'OR
Enscheringe, Luxemburg

- ♥ Gezellige familiecamping, ANWB-erkend
- ♥ Huisjes, chalets, stacaravans, kampeerplaatsen
- ♥ Trekkershutten, ook voor 'n weekend weg

Fred & Karin van Donk - Tel. 00-352.920691
www.valdor.lu

AUTO'S EN TRUCKS

U zoekt een occasion? Ik vind hem!

Bert Bouman Auto's

te Genderen, 0416-35 22 44 of 06-534 97 098
info@boumanautos.nl - www.boumanautos.nl

- goed
- betrouwbaar
- goedkoper

Referenties bij Navigatorstaf: Ed Haagsman (0348-432239), Aral Dijkman (033-4808961)

NAVIGATOR BOEKEN

BOEKEN DIE LEVENS VERANDEREN

Navigator Boeken geeft al vele jaren opbouwende en verantwoorde boeken uit. Jij kunt daarin een bijdrage leveren! Word daarom nu sponsor van het **boekenpromotiefonds** en profiteer van de voordelen.

Informeer bij:
info@navigatorboeken.nl

€ 10,- per mnd.

www.navigatorboeken.nl

Stuurmanskunst nodig?

Schakel Wim de Kwaastent in als interim manager of Paul Tameling als interim directeur en je krijgt er een 'gratis adviseur' bij! Gemeente Breda, Eindhoven en de Navigators gingen je voor.

Delta Focus

4 real change

013 46 88 463

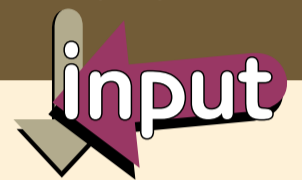
Op verhaal komen

Interview met Piet van Roest

Niezen...

Komt het nu door mij of door de beroepshouding van mijn gesprekspartner, dat ik moet oppassen dat hij naar mij gaat luisteren in plaats van ik naar hem? Feit is dat psychiater **Piet van Roest** (61) gemakkelijk op zijn luisterstoel gaat zitten. Maar nu moet hij praten en dat kan hij gelukkig ook. Op een weloverwogen wijze. Maar wat voert mij naar het stille Lunteren, waar Piet met praktijk aan huis zorgt dat rust niet roest? Anders gezegd, wat heeft hij met De Navigators te maken?

'In het tweede jaar van mijn studie geneeskunde in Utrecht kwamen zomaar twee studenten – **Gert-Jan Hofman** en **Wim Sterrenburg** – bij mij langs. Zij stelden mij vragen over wat het geloof voor mij betekende en legden zelf goed uit waarom zij christen waren. Opgegroeid in de Gereformeerde Bond van de Nederlands Hervormde Kerk, had ik het geloof tijdens mijn middelbare school periode vaarwel gezegd. Maar de wijze waarop deze studenten – het bleken Navigators te zijn – met hun geloof omgingen sprak mij erg aan. De rationele insteek, de illustraties waarmee het christen zijn werd uitgelegd, het sociale aspect van een groep studenten en de vrijheid die binnen dit kader bestond hielpen mij om weer tot geloof in Christus te komen.

Ik heb drie jaar bij het leidersechtpaar **Aral** en **Irene Dijkman** in huis mogen

'Achter lichamelijke kwalen ligt vaak een psychische problematiek'

wonen om getraind te worden volgens het principe van 2 Timotheus 2 vers 2: wat je zelf hebt gehoord toevertrouwen aan vertrouwde en bewaamde mensen om anderen te onderrichten.'

Wilde je studie nog vlotter bij alle activiteiten van De Navigators?

'Aanvankelijk wilde ik huisarts worden. Maar tijdens een stage in Lunteren werd ik in mijn auto op weg naar een spoedgeval aangereden door een zandauto, met ernstig letsel als gevolg. Tijdens mijn herstel dacht ik na over de vraag of ik wel huisarts wilde worden. Ik had gemerkt dat achter lichamelijke kwalen vaak psychische problematiek ligt. Ik had bij De Navigators geleerd om met mensen te praten over geeste-

lijke zaken. Wat zou nu een betere manier zijn om mensen te helpen dan hen door gesprekken als psychiater bij te staan? Zo ben ik na de huisartsopleiding omgezwaaid naar psychiatrie.'

Waarom ging je niet als staf lid bij De Navigators werken, na zo'n gedegen opleiding daar?

'Ik vind mijn opleiding en werk in de psychiatrie te belangrijk. Eigenlijk voer ik de hele dag het evangelie uit met behulp van gesprekstherapieën bij mensen die proberen om hun klachten en problemen op te heffen. Geloof heeft bij mij een plek gekregen door de dagelijkse praktijk van nadenken over hoe het werkt op de psyche van mensen. Een heel krachtige kant van geloof

is dat de Bijbel een verzameling is van verhalen van mensen in hun relatie tot het transcendente. Die verhalen zijn in mijn praktijk goed te gebruiken. Bijvoorbeeld het verhaal in Genesis over de zondeval. God is boos op de mensen omdat zij zijn gebod hebben overtreden. Maar God zag dat boosheid niet de oplossing was en zond zijn Zoon. Dat geldt ook in intermenselijke relaties, en is dus als illustratie heel verhelderend. Ik kan dit ook heel goed voor niet gelovige mensen gebruiken. Een verhaal toont de kracht van de verbeelding, want dat is een vehikel om veranderingen aan te brengen. In de psychiatrische praktijk kunnen verhalen heel goed helder maken hoe een probleem kan worden opgelost.'

Kijk je nu op dezelfde manier tegen het geloof aan als destijds?

'Je ontwikkelt je mening in de loop van je leven. Toen dacht ik nogal in een

tweespalt: je bent behouden door je geloof of je bent dat niet. Nu geloof ik dat God een mens niet uitsluit.'

Hoe lang wil je nog doorgaan met je werk?

'Mijn vrouw **Jelma**, die Frans docente was, volgt nu de opleiding tot psycholoog en hoopt daarmee over een jaar klaar te zijn. Dan willen wij samen de praktijk gaan doen. Ik hoop daarmee nog een flink aantal jaren door te gaan.'

Er zou nog veel meer te verhalen zijn, maar deze sessie is voorbij. Zou Piet dat nu stiekem toch wel leuk vinden, als hij over zichzelf mag praten en een ander naar hem luistert? ■

Interview en foto: **Gerard Niezen**

Het favoriete boek van:

Stil worden voor God, met als ondertitel: *Rust en richting vinden door contemplatief gebed*, is mijn favoriete Navigatorboek, omdat het zo past bij wat ik graag doe: in de stilte tijd nemen met God.

Mijn naam is **Lucas Boersma**. Ik ben getrouwd met **Marieke** en we hebben twee geweldige dochters: **Daniëlle** (27) en **Talitha** (24). In het dagelijks

leven ben ik werkzaam in de bijzondere zorg voor mensen met een verstandelijke beperking en met moeilijk verstaanbaar gedrag. Anders gezegd: zij zijn anders begaafd. In mijn vrije tijd ben ik als medewerker betrokken bij de Navigator Stilteweekenden voor mannen en ben ik voorzitter van de raad voor de uitgeverij van Navigator Boeken.

Mijn keuze viel op dit boek omdat **Janet Johnson** je in dit boek echt stil zet bij jezelf en je persoonlijke relatie met God. Het leert je met aandacht te bidden. Gebed is als ademhalen: soms gaat het heel bewust en soms onbewust. Het luisterend gebed heeft een bijzondere invalshoek. Het gaat er niet om iets van God gedaan te krijgen, maar meer om samen te zijn met God.

Zonder stilte, afzondering en eenzaamheid is het bijna onmogelijk om een geestelijk leven te leiden. 'Eenzaamheid begint met een

plek voor God en voor Hem alleen', zegt **Henri Nouwen**. Maar in een wereld vol mensen, geluid en beelden is het moeilijk om echt tijd en ruimte voor God te vinden.

Dit boek helpt mij op een diepgaande en persoonlijke manier om God te zoeken. De schrijfster geeft niet zozeer antwoorden maar stelt vooral vragen. Hierdoor ontstaat vanzelf het verlangen om 'te verblijven in het huis van de Here, zijn lieflijkheid te aanschouwen, en te onderzoeken in zijn tempel' – zoals David het omschrijft in Psalm 27.

De *eyeopener* van dit boek was voor mij de contemplatie. Hierbij gaat het om een meer bewuste en aandachtige manier van bidden. Je gaat als het ware voor God zitten, brengt je gedachten en gevoelens tot zwijgen en richt je op God. Op die manier horen we zijn stem beter. We komen niet

Lucas Boersma

meer met een lijst met verzoeken, maar we genieten van Gods nabije aanwezigheid op een persoonlijke en intense manier. Zo staan we ook open als God er voor kiest om tot ons te spreken.

Als je meer diepgang in je relatie met God wilt, hiervoor de tijd wilt nemen en echt wil leren luisteren is dit boek een geweldige aanrader.

Boeken helpen mij als inspiratiebron, bemoediging of als lessen in navolging van Christus. 'Hem kennen en Hem bekendmaken' is daarin mijn grote drijfveer en passie. Boeken geven mij vernieuwing, vorming, verdieping en verandering en daarom sponsor ik graag, zodat er nog veel boeken mogen verschijnen. ■

Onder redactie van **Margreet Doornenbal**

Ook boekensponsor worden? Stuur een e-mail naar info@navigatorboeken.nl (Margreet Doornenbal) of bel 055-5422584 (Novapres) en we verwelkomen u graag als nieuwe sponsor!

Christus bekendmaken?

Ooit was De Navigators een beweging met één duidelijk doel: studenten tot geloof brengen. Verhalen uit de oude doos spreken over langs de deuren van studentenhuizen gaan met de vraag of ze behoefte hadden aan een goed gesprek over het geloof. En met succes! Want De Navigators groeide uit tot een grote beweging. Eigenlijk sloten zich voornamelijk studenten aan die daar tot geloof kwamen. Vandaag de dag lijkt dat anders. Door de toenemende secularisatie lijkt het oude model vervangen door studentenverenigingen waar vooral christelijke studenten lid worden om het samen gezellig te hebben. Staat NSV inderdaad voor 'christelijke studentenverenigingen die bijbelstudie doen maar verder gewoon borrelen en feestjes geven'? Wat is er met de missionaire doelstelling van De Navigators gebeurd? Aan 'Christus kennen' geen gebrek, maar is 'Christus bekendmaken' een ondergeschoven kindje geworden? We doken Navigatorland in op zoek naar missionaire activiteiten. En wat blijkt? Binnen NSV staat het bol van zeer uiteenlopende missionaire acties. We proberen er hier zoveel mogelijk aan bod te laten komen.

Activiteiten NSEde

Studentikoze Termen en Begrippen

Je bent eerstejaars, nieuw in de studentenwereld. Er komt van alles op je af, waaronder een hoop onbekende en vreemd klinkende woorden. Wat is nu precies de betekenis van al die woorden en afkortingen? Hierbij een korte introductie tot de belangrijkste studentikoze termen en begrippen.

NSV
NSV (afk.) Navigators Studenten Verenigingen ~ het landelijke orgaan dat gaat over alle NSX in de vijftien verschillende steden: Amsterdam, Delft, Den Haag, Ede, Eindhoven, Enschede, Groningen, Leeuwarden, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen, Zwolle. De afkorting is standaard NS met vervolgens de eerste letter van de stad (bijv. NSA). Om verwarring te voorkomen zijn namen van de steden die met een E beginnen NS + gehele stadsnaam (bijv. NSEnschede). NSL staat voor Leiden, en niet NSLeeuwarden. En omdat NSD teveel klinkt als NSB, kiezen Delftenaren voor de naam NS-Delft. Overigens heeft Nijmegen (NSN) ongemerkt de woordvolgorde omgedraaid: Nijmeegse Studentenvereniging Navigators. De jongste vereniging is NSEindhoven, in 2010

opgezet. De oudste is natuurlijk NSR, ooit in het leven geblazen door **Jelle Jongsma**, voormalig leider van NSV. De huidige leider van NSV is **Joost van Heusden**, afkomstig van NSU.

Functies
Vrijwel elke Navigators vereniging heeft dezelfde functies met Latijnse namen:
Bestuur of Senaat
• Praeses: voorzitter
• Abactis: secretaris
• Quaestor: penningmeester
• Assessor (Internus): voor commissies

Pa-ma: soort mentor voor jongerejaars

of interne zaken
• Assessor (Externus): voor externe relaties
• Herus: verantwoordelijk voor de sociëteit

Overig
• Nestor: begeleider van de kringleiders binnen een kringhuis of dispuut

Cantor: voorzanger ~ mag als enige het verenigingslied inzetten waarna de andere leden volgen
• Stafid: begeleider voor kringleiders en bestuur ~ aangestuurd door NSV

Dan zijn er nog tijdsaanduidingen voorafgaand aan de functies:

Kandidaats: door het bestuur voorgesteld, maar nog niet door de vereniging gekozen
f.t. (future tempore): toekomstig of aankomend bestuursleden
h.t. (hoc tempore): huidige bestuursleden
o.t. (olim tempore): alle oud bestuursleden

Algemeen
Ad fundum at-ten (ww): Latijn voor tot op de bodem - als je iets gaat atten drink je het in één teug leeg - **variaties:** Ad libitum (in meerdere slokken) en Ad volente (een zelf te bepalen hoeveelheid drinken) - niet aangeraden, behalve als het je echt leuk lijkt

ALV: Algemene Leden Vergadering
Anciënniteit: aanzien op basis van het aantal jaren lidmaatschap - een vijfdejaars heeft meer rechten dan bijv. een tweedejaars
Arbeider: mensen die niet studeren maar werken - ook wel burger
Almanak: jaarboek van de vereniging met o.a. jaarverslag en smoelenboek - gemaakt door een commissie
Brak: brak zijn/voelen - het gevoel dat je 's ochtends hebt na een avond te hard borrelen - o.a. hoofdpijn en misselijkheid
Brassen: (ww) studentikoos stoeien - bestaande uit trekken en duwen aan de ander zijn kraagje, of liever nog zijn brasjasje. **Of:** het ontvreemden van verenigingsobjecten door

een hele vereniging, om zo op ludieke wijze de banden tussen twee verenigingen aan te halen
Brokken: (ww) overgeven bij een teveel aan alcohol
B'vo: verkort van Bravo - kreet om aan te geven als je iets goed of mooi vindt - bijv. NS-DELFT! B'vo!
BVO: (afk.) Biertje Voor Onderweg of Bammetje Voor Onderweg
Dispuut: bij de grotere studentenvereniging zijn de leden onderverdeeld in kleinere dispuuten van ongeveer 20-30 man - ook wel kringhuizen of *verticalen* - bij CSFR is de hele vereniging een dispuut van CSFR landelijk
KNOR: (afk.) Kent Niet Onze Regels - Geuzennaam voor niet corpsleden of überhaupt niet-leden
Meter: Als je toch met genoeg bent, bestel dan meteen een meter bier - meestal 13 biertjes voor een lagere prijs
Mores: ongeschreven regels binnen een studentenvereniging - bijv. niet met je rug tegen de bar staan
Pa-ma: soort mentor voor jongerejaars
Pedelstaf(-stok): de staf van de vereniging - wordt gebruikt voor recepties en ALV's door de pedel of cantor
Prominentheid: de schijn hebben van zekere voornaamheid - vaak prominente baas
Scharrel: Als 'relatie' een te groot woord is, noem je het tijdelijk een scharrel - ook wel Projectje
Soggen: (afk.) Studie ontwijkend gedrag - o.a. kamer schoonmaken en ouders bezoeken - *variaties* SOA: Studie-Ontwikkende Activiteit, SOB: Studie-Ontwikkend Biertje
Sociëteit: Het pand of gebouw van de vereniging ~ ook wel Soos of Zaak
Unit: Universeel woord voor een voorwerp of ding.
Wegtikken: opdrinken, halve liters wegtikken
Zieken: opzettelijk irriteren

NSV Praesides tweetup
Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSA Amsterdam, de Stad der Steden, waar op borrels een stukje wordt gedaan en elk lid een superkanjer met mening is! #hoofdstedelijkgenieten.

NSV Praesides tweetup
Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSG Meer dan een eiland in een weiland. Bekend en geliefd, met eigen Mensa en de mooiste bestuursvrouwen!

Praesides tweetup
Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSW Waar de Rijn stroomt door de velden ligt de stad van de vrijheid, van de boeren met geitenwollen sokken en van Navigators Wageningen!

NSV Praesides
Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen?

NS-Delft - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSNijmegen
Nederland waar verdieping en e samengaan!

Tot onze verbazing wordt het klassieke 'aanbellen voor een goed gesprek' nog steeds gebruikt, bij NSEnschede: 'Wij lopen elke maand over de campus, om bij mensen aan te bellen. We vragen dan of ze behoefte hebben aan een gesprek. Dat is geheel vrijblijvend.' Een moderne variant hiervan is **Erasmusgangers**, wat natuurlijk wordt gedaan aan de Erasmus in Rotterdam. NSR-ers gaan in een aantal tweetallen naar de mensa om enquêtes af te nemen bij studenten, met als doel een goed gesprek te hebben maar ook om zelf te leren je geloof goed onder woorden te brengen.

In Amsterdam pakt NSA het helemaal anders aan, zij zoeken juist het grote publiek op. Hetzij op tv bij 'College Tour' waar zij vragen konden stellen aan niemand minder dan **Louis van Gaal** over vergeving. Hetzij op het toneel waar ze samen met een reguliere studentenvereniging een toneelstuk op de planken brachten. 'Het toneelstuk met de oorspronkelijk titel *De Kleine Jongen zal ze hoeden* van Toneelgroep Amsterdam is gebaseerd op Jesaja 11 en een prikkelende en

poëtische voorstelling

over een idealist als Jezus. Het samen repeteren, samen promoten en samen beleven heeft bijzondere gesprekken en banden opgeleverd.' Veelal ligt de nadruk voor acties op het vinden van innovatieve manieren om te getuigen binnen de studentenwereld. Dat is knap lastig, maar toch worden er genoeg nieuwe manieren gevonden. Bijvoorbeeld in Wageningen waar ze een veilig paasvuur opzetten vlak bij de universiteitscampus, met muziek en een toneelstuk op de achtergrond. Of de **Valentijnsactie** van NSDH, waar de leden een liefdesbrief van God hadden gemaakt door verschillende Bijbelteksten onder elkaar te zetten. Vervolgens gingen ze deze uitdelen aan mensen op de boulevard van Scheveningen. Voor de minder romantisch ingestelden onder ons is er **speeddaten** met Bijbelfiguren, tijdens de *Meet & Greet* avond van NSN.

Voor wie acties maar vrijblijvend en afstandelijk vindt zijn er nog genoeg andere meer persoonlijke activiteiten. Waar veel verenigingen aan werken is

laagdrempeligheid. Zet je deuren zo wijd mogelijk open en laat leden hun vrienden en medestudenten meenemen. Bij NSU is er het **'kerst-event'** waar studenten lekker kunnen eten voor weinig geld. En voor de muzikliefhebbers de bandjesborrel. Bij NSR zijn ze bezig met **'Heavenly Pancakes'**. Pannenkoeken eten terwijl je een goed gesprek hebt. Maar overal horen we dat verenigingen open avonden en zelfs open kringavonden hebben waarbij mensen van buitenaf kunnen mee doen.

Uiteindelijk hebben de meeste verenigingen gemeen dat ze ook een **Alpha-cursus** organiseren of ondersteunen. Misschien wel de beste tool om studenten met belangstelling voor het geloof en God verder te helpen. Hopelijk leveren alle acties een hoop nieuwe Alpha-cursus bezoekers. Aan de inzet van **De Navigators** zal het in ieder geval niet liggen. ■

Onder redactie van Sjoerd Post, Niels van Donselaar en Mariëlle Omony-Miedema

Nederland kent studentenverenigingen in alle soorten en maten. Van het studentencorps tot de van oorsprong katholieke verenigingen, van traditioneel tot modern. De verenigingen en hun leden worden door velen geassocieerd met alcohol en losbandigheid, met feesten en zuipen. Hoe zit dit eigenlijk bij de Navigators studentenverenigingen? Hoe gaan deze studenten om met alcohol tijdens borrels en feesten?

Bier & Bijbel

- Mariëlle Omony-Miedema -

In Groningen kon men ooit stickers vinden met de slogan *Bier&Bijbel*, het verenigingslogo en de tekst *Ervaar het bij N.S.G.*. Deze stickers werden uiteindelijk handmatig met de schaar aangepast tot enkel het logo overbleef. Voormalig praeses **Mariël de Vos** legt uit: 'De woorden *Bier&Bijbel* waren nog redelijk onschuldig toen de stickers gedrukt werden, maar naarmate de vereniging groeide werd het een beladen spreuk. Daarom hebben we de stickers aangepast.' In Nijmegen kan men de slogan *Bier&Bijbel* nog steeds vinden, maar het drankgebruik valt volgens Ab Actis **José van Boven** erg mee. 'Er wordt bij ons met mate gedronken. De leden gaan bewust om met alcohol.'

Ondanks de keuze voor het aanpassen van de Bier&Bijbel-stickers hebben zowel de Navigatorleuze *Christus nascere et aperire* (Christus kennen en Hem bekendmaken) als de tekst *Morgen is het bier gratis* hun weg gevonden naar de muur van de sociëteit van de Groningse Navigators. Ab

Actis **Anco Born** geeft aan dat hij het prettig vindt dat bezoekers van buiten kunnen zien dat christelijke studenten ook gewoon studenten zijn. 'Ze zien dat we voor een groot deel hetzelfde zijn als zij. En toch zijn we anders. Ik denk dat er bij ons minder een macho-cultuur hangt dan in sommige andere verenigingen. Toch hebben we wel huisregels in de sociëteit met betrekking tot alcoholgebruik.' Deze huisregels houden onder andere in dat de uiterlijke kenmerken van dronkenschap niet gewenst zijn. Dit wordt in de gaten gehouden door het dienstdoende bestuurslid of een lid van de sociëteitscommissie. Anco: 'Het komt niet vaak voor dat iemand dronken wordt, maar als het gebeurt spreken we mensen daar gewoon op aan.'

Ook in Ede worden mensen aangesproken wanneer ze over de sociale schreef gaan. Praeses **Hans Knot** van NSEde legt uit: 'Wij gaan het gesprek aan als iemand te ver is gegaan tijdens een feest. Dit doen we op visieniveau. We vragen dan wat iemand drijft. En dat is denk ik alleen in een christelijke studentenvereniging mogelijk: iemand aanspreken op zijn of haar

visie.' Er zijn in Ede geen echte regels op het gebied van alcoholgebruik, maar wel is er een sterke sociale controle. Hans: 'Binnen NSEde heerst geen cultuur dat het cool is om dronken te zijn. In andere (seculiere, red.) verenigingen zie je dat soms wel, dan ben je saai als je minder dan vijf consumpties hebt gedronken.' Volgens Hans werkt nog een ander element in het voordeel van NSEde: de sluitingstijden van de locatie. 'We hebben geen eigen sociëteit, en onze locatie sluit om twee uur haar deuren. Dus dat is een stukje wijsheid vanuit de gemeente. Als je tot vroeg in de ochtend open blijft, dan blijf je doorgaan.'

Dat sociale controle werkt, blijkt wel uit het feit dat geen van de verenigingen waar ik contact mee had, een duidelijk beleid voert met betrekking tot alcoholgebruik. De leden lijken hun alcoholgebruik zelf te reguleren, en gevallen van dronken leden zijn volgens de gesproken bestuursleden zeldzaam. Het drankgebruik van de leden is in Enschede helemaal geen issue. De Enschedese Navigators, een vrij recente aanwinst in de Navigatorfamilie, kennen geen traditie van borrels en feesten. Secretaris **Arjan Wiggelinkhuizen** vertelt: 'Wij hebben nog niet zoveel feesten gehad, omdat we pas net een nieuwe sociëteit hebben. Wel hebben we op dinsdagavond na de trefavond een borrel. Onderdeel uitmaken van De Navigators brengt

toch een borrelcultuur met zich mee. Bij ons wordt dan vaak onder het genot van een biertje of een wijntje nagepraat over de spreker. We zijn niet echt een biervereniging, en op een gemiddelde avond drinken we in totaal nog geen krat leeg.'

Hoewel het alcoholgebruik zichzelf lijkt te reguleren is er een ander punt waar wèl vaak duidelijke afspraken over zijn: de muziekkeuze tijdens feesten. Bijna alle verenigingen maken tijdens feesten gebruik van externe DJ's. Zij krijgen vaak instructies over de muziek die gedraaid kan worden. Er wordt daarbij gelet op de teksten van de liedjes, maar ook op het ritme. Hans Knot van NSEde legt uit: 'We hanteren een redelijk strenge censuur. Het komt bij de muziek dan toch vaak neer op seksualiteit.' Ook in Groningen wordt gelet op de muziek die gedraaid wordt. Anco Born: 'We gebruiken geen zwarte lijst, want dat werkt voor een DJ bijzonder demotiverend. We kijken liever naar wat er wel kan. Als bestuur willen we wel zorgen dat de muziekkeus op feesten onze christelijke identiteit laat zien. En dat gaat tot nu toe goed.' ■

bewust omgaan met alcohol

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NS-Delft Ook slimme mensen hebben God nodig, kom het ze vertellen en leer zelf over zijn bedoeling met je leven bij Navigators Delft!

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSL Verleidelijk Leiden. Heerlijk - Helder - Hemels; NSL. NSL, What Else? #LiefsuitLeiden

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSDH Gebedsmoment op de NSDH -duin en daarna een drankje doen in een strandtent onderaan de duin ... ben jij er ook bij? Wat is het toch goed om student in Den Haag te zijn :-)

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSEindhoven Een mooie manier om je relatie met God te combineren met je technische studie in de jongste Navigators vereniging van Nederland!

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSI

NSEde Hartje biblebelt, bloedje fanatiek, behoorlijk kwetsbaar, onweerstaanbaar woest en rete-leuk.

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSTilburg Navigators Studentenvereniging Tilburg (N.S.T.) biedt een mooie, diepgaande en leerzame studententijd in het altijd gezellige Brabantse land!

NSV Praesides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSEnschede In het oosten ligt de stad: Enschede; eerst 37 jaar Agapè, maar nu NSE. Waar Jezus onze Praeses is en Ongetemdheid hoog in het vaandel staat.

esides tweetup

Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSNijmegen - NSLeeuwarden - NSEnschede

NSLeeuwarden Moast ris hjeare: Twitterje is net us ding. Wy hâlde mear fan geselligens en in bytsje bibel leaze. Nô, oant sjen hjer! #nuchter Ljouwert

s tweetup

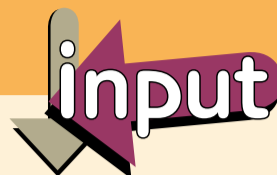
Waarom zou je voor een van deze verenigingen kiezen? Lees de tweets!

NS-Delft - NSDH - NSL - NSEindhoven
NSTilburg - NSA - NSG - NSW - NSEde
NSLeeuwarden - NSEnschede

De plek in de oudste stad van ... borrelen, tosti's, geloofs-en heleboel gezelligheid

Input

Inez Lock werkt als stafid voor de Happenings en maakt theatervoorstellingen bij De Navigators Studenten Verenigingen. In het kader van het jaarthema vroeg Raster haar: 'Waar haal jij je inspiratie vandaan?' Zij antwoordt met een impressie.

Grappig. Inspiratie. Hier zitten de woorden 'spirare' (ademen/blazen) en 'spiritus' (geest) al in. Een van de betekenissen die Van Dale geeft, luidt dan ook: 'Ingeving van God aan hen die zijn openbaringen mondeling of schriftelijk meedelen.' Of via theater dus ...! God is overal en spreekt door zoveel dingen heen! Een van mijn favoriete bijbelteksten staat in Handelingen 17:28: 'Want in Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: "Uit hem komen ook wij voort".' Beweeg maar even met mij mee.

Klaar voor de start ...

1 Ik **HOOR** Jan Jaap van der Wal op televisie zeggen:

2 Ik **SMS** Mark en vraag: 'Denk jij dat er lelijke mensen bestaan? En lelijke muziek?' Ik krijg terug:

3 Ik sta op een koud station met een warm kopje koffie en **KUJK** naar een jongeman verderop in de stationshal.

Hij draagt zwarte kleren, petje, Nike Air Max, beweegt onrustig heen en weer en kijkt schichtig naar buiten. Ik denk: 'Ik wil hem wel een kopje koffie aanbieden.' Af en toe kijkt hij heel even mijn kant op, maar ik durf eigenlijk niet. 'Straks voelt hij zich enorm beledigd, alsof hij zielig overkomt of zo en sla ik een enorme flater.' Dan kijkt hij nog een keer om en ik draai mijn blik niet weg, ik **ZIE** hem. Dus loop ik toch maar op hem af: 'Kan ik je blij maken met een kopje koffie?' vraag ik. 'Ja graag!' Hij lacht en ik loop naar de AH. Er staat een dikke rij, ik moet heel lang wachten en sein naar hem dat het nog wel even duurt. Hij gebaart dat het prima is. We hebben contact, we hebben een bondje en dat is leuk!

4 Ik draag lipstick, knalrode (héél af en toe) en een vriend van mij **ZEGT**:

'Inez, ik denk dat een subtieler kleurtje lipstick wat mooier staat.' We **PRATEN** over waarom je je lippen zou stiften, we vragen anderen wat ze van mijn kleur lipstick vinden (fieuw ... opluchting, de rest vindt dat het heel goed staat!) en over wat mooi is en niet mooi.

Idee & tekst:
Inez Lock

5 Ik **WANDEL** 10 kilometer. En denk aan de lipstick. Ik bedenken dat Rob Bell een hoofdstuk heeft geschreven, getiteld *God wears lipstick*. Waar ging dat ook alweer over? Er komen wat lijntjes bij elkaar.

6 En zo gaat het proces verder. Ik krijg een boekje van Martin Buber, een Joodse filosoof die met zijn boekje *Ich und du* ontzettend mooi verwoordt waar ik over aan het nadenken ben. Ik **LEES** zijn boekje, ik lees *SEXGOD* van Rob Bell, een ontzettend mooi verhaal over lipstick en schoonheid in Bergen Belsen. Dozen van het rode kruis arriveren na de bevrijding in het kamp. De bevrijders willen de uitgehongerde, zieke mensen helpen en openen de dozen snel, maar wat vinden ze: rode lipsticks. Toch stiften de vrouwen hun lippen ermee en wat gebeurt er? Ze worden weer mens, weer *iemand*. Een stukje hemel op aarde.

En langzaam vormen zich ideeën. Richting een output! Een voorstelling. Check www.dehappeningspeelt.nl voor het laatste nieuws. En wees welkom in het theater om te kijken waar deze input toe heeft geleid!

output

Agenda

Navigators stilteactiviteiten
Stilteweekenden voor mannen zijn er op de volgende data:

- 30 september-2 oktober 2011 (Achelse Kluis)
- 2-4 december 2011 (Abdij Sion, voor diegenen die al vaker zijn geweest.)
- 2-4 maart 2012 (Abdij Sion). Thema: Stil worden voor God en luisteren naar zijn stem. Kosten voor 2011: 100 euro. De kosten voor 2012 zijn nog niet bekend. Info: Ed Haagsman, 0348-432239, ed@haagsman.com. Zie ook: www.navigators.nl/watdoenwe

Stilteweekend voor Vrouwen
• november 2011
Info: www.deeper-devotion.net/stilteweekend.html

Toerustingconferentie leiders gebedsgroepen
Op 4 en 5 november (met een terugkomdag in maart/april 2012) is er een toerustingconferentie in Beekbergen voor bidders en leiders van gebedsgroepen waarin we toerusting op maat aanbieden. Aanmelden (en info) voor 5 oktober bij Jan Minderhoud, tel. 0341-561948, janminderhoud@planet.nl of Ria Adam, tel. 0341-556997, rk.adam@kpnplanet.nl

Gebedsretraite
Van 25 -27 november is er een Gebedsretraite in Beekbergen. Aanmelden en info fam. Josiasse, tel. 0118-625135, aj@geschiere-josiasse.nl of www.biddeniseenweg.nl onder Agenda.

> vervolg van pagina 1 - **Garbage in - garbage out**

Psalm 5:4 'In de morgen, HEER, hoort U mijn stem, in de morgen wend ik mij tot U en wacht.'

Eenvoudige planning voor 7 minuten met God:

- **1 minuut**
wees stil en richt je op God, vraag vergeving als dat nodig is, stel je de Vader voor met zijn armen wijd.
- **4 minuten**
lees de Bijbel, bedenk: God wil spreken! Vraag: 'Heer, wie bent U' en 'Wat wilt U dat ik doe?'
- **2 minuten**
spreek met de Heer en open je hart, dank en prijs Hem, bid voor jezelf en anderen.

binnen: grofheid, cynisme, geweld, seks, goddeloosheid. Ik schrik van mijzelf als ik merk waar ik naar kijk, wat ik lees en denk. Hoe moet je daar nu mee omgaan?

'Het lijkt in Nederland niet populair te zijn als je heilig wilt leven.'

Het lijkt in Nederland niet populair te zijn als je heilig wilt leven. Dat is vreemd, want massaal schijnen we geen rauwkost te eten vanwege een onzichtbare bacterie. De gevolgen daarvan begrijpen we dus wel. Maar al die zaadjes die 'op de akker van onze zondige natuur' gezaaid worden, hebben een ideaal kiemklimaat. Allemaal

prikkels die binnen komen, zaadjes die gaan groeien. Wat kun je dan verwachten? *Garbage in - garbage out...*

'Spirit in'!
Het heeft mijn leven blijvend veranderd toen ik de gewoonte om 's ochtends *stille tijd* te houden serieus ging nemen. Iedereen mag natuurlijk zijn eigen manier van zaaien en zijn eigen optimale tijd uitvinden. Maar 's ochtends een paar minuten - laten we zeggen: tenminste 7 minuten - God zoeken, een stukje uit het Woord lezen en met Hem spreken: dat is één belangrijke manier van zaaien. Niemand kan volhouden dat 7 minuten per dag structureel onmogelijk is, maar het is interessant om te zien hoe moeilijk het kennelijk is.

Naast *stille tijd* zijn er uiteraard talloze manieren om input van het Woord en de Geest te krijgen. Van kerkdiensten, christelijke muziek, goede boeken tot

en met gesprekken met goede vrienden of een weekend in een klooster. In ieder geval is het nodig om 'minder rotzooi' en 'meer Geest' ons systeem in te krijgen. Pas dan kun je goede output verwachten. *Spirit in - Spirit out!* Of zoals Paulus het zegt: 'Wie op de akker van de Geest zaait, oogst het eeuwige leven.' ■

terras

>vervolg van pagina 1

Milan en Boba Cichel met pensioen

Na vele jaren leiding te hebben gegeven aan zowel Centraal- als Oost-Europa (CEE) en de laatste tien jaar als lid van het Europese Leiderschaps Team (NET) is voor **Milan en Boba Cichel** de tijd van pensioen aangebroken. Tijdens hun afscheid werd het volgende gezegd: 'Hun getuigenis van geloof en moed tijdens het communistische tijdperk in Slowakije, maar vooral ook het centraal staan van Christus in hun leven, inspireerde ons allemaal.' Er werd een herinneringsboek aangeboden dat gemaakt was door mensen uit vele landen, en anderen vertelden over de impact die Milan en Boba hadden op hun levens. Zij laten een erfenis na van toegewijde, godvruchtige mannen en vrouwen. **Ralph en Bonnie Gatti** nemen hun taken over. ■

kort m

Afrikaanse bril

Margriet Terlouw-Steenbeek

Meer dan tien jaar wonen in Afrika laat nog steeds zijn sporen na. Ik kijk met andere ogen naar Nederland(ers) en lees de Bijbel door een andere bril. Zoals het volgende gedeelte uit Mattheüs 21: 'Ga naar het dorp ... jullie zullen er een ezelen zien die daar vastgebonden staat met haar veulen. Maak de dieren los en breng ze bij me. En als iemand jullie iets vraagt, antwoord dan: "De Heer heeft ze nodig".' Een Afrikaanse uitleg is de volgende: 'Jezus had die dieren nodig voor zijn intocht in Jeruzalem en daarom moesten ze losgemaakt worden. Afrikaanse vrouwen werden eeuwenlang onderdrukt en uitgebuit. Ook zij moeten losgemaakt worden zodat ze kunnen werken in het Koninkrijk van de Heer. Zoals Hij de

ezels nodig had, zo heeft Hij vrouwen nodig.'

Ik had, voordat ik dit zo las, mijzelf nog nooit vergeleken met een ezels. Dat ligt ook niet voor de hand. Nederland is door verschillende golven van feminisme gegaan en vrouwen hier hoeven niet losgemaakt te worden maar eerder te leren hoe ze met hun verworven vrijheid om moeten gaan. Ik stel mezelf vaker de vraag: 'Wat heb ik nodig?' dan 'Wat heeft de Heer nodig?' Veel Keniaanse vrouwen geloven met hart en ziel dat de Heer hen nodig heeft en storten zich vol overgave in één of andere christelijke bediening. Sommigen van hen zijn vermaard door het hele land.

Zij beseffen: 'De Heer heeft ons nodig.' Ik betrap me er zelf op dat de vraag: 'Wat heb ik nodig?' een moderne valstrik kan worden waarmee ik mezelf klem zet. Dan denk ik: 'Als er niet eerst aan mijn persoonlijke behoeften is voldaan ben ik niet geschikt om iets voor de Heer te doen.' De Afrikaanse bril geeft me een ander zicht op de zaak: de Heer vraagt niet of ik de geschikteste maar wel of ik beschikbaar ben. ■

colofon

RASTER
Informatieblad van De Navigators. Verschijnt 6 keer per jaar en wordt op aanvraag gratis toegezonden. ISSN 1384-3087

Redactie:
Rob Barzilay (hoofdredacteur)
Marieke Boersma-Lensen (eindredactie en secretariaat)

Medewerkers:
Johan den Besten, Niels van Donselaar, Cees de Jonge, Gerard Niezen, Mariëlle Omony-Miedema, Sjoerd Post, Margriet Terlouw, Mark Velema

De Navigators
Postbus 18,
3970 AA Driebergen
Tel. (0343) 52 01 04
Fax (0343) 51 36 07
raster@navigators.nl
www.navigators.nl

Adreswijzigingen:
adres@navigators.nl

Giften:
Bankrekeningen 29340 of 38.52.06.720
De belastingdienst heeft De Navigators aangewezen als ANBI en daarmee zijn uw giften aan ons aftrekbaar.

Vormgeving:
Vermaas & Koning, Driebergen

Druk: Flevodruk, Harlingen

Advertenties:
Friesch Dagblad, Theo Wijbenga, Postbus 412,
8901 BE Leeuwarden.
Tel. 058 298 76 56; mobiel:
06 133 23 578; e-mail:
twijbenga@frieschdagblad.nl
De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van advertenties en aanbiedingen in Raster.

Overname van artikelen en/of illustraties is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Micha tip

Micha schrijft in Micha 6:8:
'... Weet wat de Heer van je wil, niets anders dan recht te doen ...' In Raster willen we n.a.v. de Michacampagne elke keer een **michatip** plaatsen. Heeft u een goede **michatip**, mail ons: raster@navigators.nl

De ecologische voetafdruk van de Nederlander
Nederland heeft een gemiddelde voetafdruk van 6.2 gha per persoon. De aarde heeft bij eerlijke verdeling een biocapaciteit (een hoeveelheid land en zee beschikbaar) van 1.8 gha ('mondiale hectare') per persoon. Dat betekent dat als iedereen zo leeft als de gemiddelde Nederlander er 3.4 aardbollen nodig zijn. Wij verbruiken dus veel meer dan we hebben en dat heeft invloed op het milieu wereldwijd. Ben jij benieuwd naar je eigen ecologische voetafdruk, en wat je kunt doen om te consumeren? Ga naar http://www.wnf.nl/nl/wat_wnf_doet/thema_s/voetafdruk/test_je_voetafdruk/ ■

Puntje

• Op zaterdag 29 oktober a.s. is er een reünie voor iedereen die in Utrecht bij het Navigatorwerk was betrokken in de periode dat **Aral Dijkman** leiding gaf. Informatie en aanmelden bij **Gert-Jan Hofman**, e-mail: gj.hofman@casema.nl

Financiële stand

	A	B	C
1.600.000			
1.500.000			
1.400.000			
1.300.000			
1.200.000			
1.100.000			
1.000.000			
900.000			
800.000			
700.000			
600.000			
500.000			
400.000			
300.000			
200.000			
100.000			

Financiële stand voor de algemene kosten

A: Begroting 31-12-2011:

€ 1.636.246,-

B: Ontvangen per 30-06-2011:

€ 769.732,- (47,0%)

C: Ontvangen per 30-06-2010:

€ 670.135,-

NB: bedragen zijn excl. giften buitenlandse staf

Per 1 januari 2008 is Stichting De Navigators aangemerkt als ANBI. Uw giften blijven aftrekbaar!

ASSCHEMAN WADDINXVEEN
VERVOER - VERHUIZERS

Henk en Trudy Asschewan
Oostpolderweg 9
2741 MD Waddinxveen
Tel.: (0182) 61 87 08 - Fax: (0182) 61 64 36
www.deverhuizers.nl

SIBBING WATELER
en partners

Sibbing & Wateler verzorgt o.a. de pensioenen voor de Navigatorstaf.
Info: Martijn Brands FFP of Thom Dijkstra
Tel. (0318) 544 044 (Veenendaal)
E-mail: pensioen@sibbing.nl
www.sibbing.nl

SOLCON

Internet - Telefonie - Televisie
Postbus 127 8250 AC Dronten
TEL. 088 0032222 | FAX 088 0032223
MAIL info@solcon.nl | INTERNET www.solcon.nl

Convastisch.nl
persoonlijk design bij u aan de muur

Thuis Bedrijf Kantoor
een nieuwe dienst van:
www.vermaasenkoning.nl

Zorgverzekering voor de Navigators

De Principe Polis

De Navigators hebben al jarenlang een groepskorting voor een studentenpolis bij DVZ.

Stap over per 1 januari en ontvang:

- eenmalig € 75,- premie retour!
- 10% korting op de basisverzekering
- 15% korting op de aanvullende verzekeringen
- 10% korting op de doorlopende reisverzekering
- een verantwoorde zorgverzekering
- aantoonbaar de beste service

Jouw keuze levert nog meer voordeel op:

Per afgesloten polis doneert DVZ een bedrag aan de NSV en de plaatselijke studentenvereniging.

Meer informatie vind je op www.dvz.nl

Kom eens groot voor de dag!

Speciale banner actieprijs!

Goed nieuws voor Rasterlezers!

Roll-up banners kunnen wij leveren voor de scherpe prijs van € 89,-. Voor Rasterlezers tijdelijk zelfs voor € 79,-*!

Dus kom met uw boodschap eens groot voor de dag.

€79,-*

* Prijs geldt voor de standaard Roll-up banner. Alleen voor lezers van Raster! (tot 1 oktober 2011)

85x205 cm

- Huisstijlen
- Brochures
- Vastgoed promo
- Websites/E-news
- Jaarverslagen
- Boeken
- Periodieken/kranten
- Advertenties
- Verpakkingen
- Deeltrajecten

Inspire

Laat u inspireren en geef uw boodschap de aandacht die hij verdient! Een banner is ideaal op beurzen, in show-rooms, enz. Overal waar u zich groot wilt presenteren.

www.vermaasenkoning.nl - óók voor spandoeken, beachflags en reclameborden

Vermaas & Koning | Middellaan 3, 3971 PR Driebergen | 0343 - 51 39 61 | info@vermaasenkoning.nl